

Albina

BUCUREȘTI

REVISTĂ - POPULARĂ

apare

în fiecare

Duminică.

Comitetul de Redacție:

Ion Kalinderu
 P. Gârboviceanu
 G. Coșbuc
 General P. V. Năsturel
 G. Adamescu
 I. Gtescu
 P. Dulfu
 V. S. Moșă
 N. Nicolaescu
 Gr. Teodossiu
 Const. C. Pop-Tașcă.

Noua Parfumerie și Droguerie Medicinală TOMA BRĂTULESCU

București, calea Griviței No. 145 (lângă Gara de Nord). București.

Oferă onor. sale clientele parfumuri din cele mai renumite fabrici franceze, ruse, germane și engleze; pudre de orez, depilatoare și sapone aloe, brillantine, superbe colorante pentru păr, diferite loțiuni, apă de colonia, de lavande, de verveine și portugal, etc., ape și pomeți de quinquina parfumate, Capilarine, col-cream de la princesse și cosmetice igienice, piepini finl, Odol, perii, paste pentru dinți, termometre pentru baie și diferite feluri de bureți, glicerină, vasilină, lanolină și tot felul de articole pentru toalete.

Articole pentru menaj, ca : ceaiuri, cafea și cacao în sămânță și pulbere, făină lactată Nestlé, culori vegetale, arome și esențe pentru liqueruri și limonade, romuri și cognacuri, esențe pentru conserve alimentare, Sifone cu cari se prepară ape gaze, alcool și sistematice mașine pentru spirt denaturat, ape minerale și diferite săruri pentru băi, cum și prafuri «Zackerlin», carboral, borax, acid boric, naftalină ieftină, bicarbonat de sodiu, salol și chinine, etc. Aniline și culori, aparate, accesorii și gata soluțiuni, băi, pentru fotografie. Uleiuri și grăsimi minerale, parafină, benzină și vasilină americană, terebentine, pensule, lacuri și culori pentru pictură, vopsele, ceară și sirmă pentru parchete, etc.

Diferite ierburile alese, rădăcini, scórțe, frunze, flori și semințe pentru cėiuri în și muștaruri, precum și felurite uleiuri vegetale și animale, ca : unt de cocos, de in, de ricin și amigdale și curat uleiul din ficat de morun pentru cura de őrănă, etc.

Multe specialități farmaceutice române, franceze și germane, precum : bugițe, balsamuri pentru viață, capsule, cataplasme, coaltare, crayone, ciaiuri drageie, elixire, emulsiuni uleiöse, emplastre, glicerofosfate, globule, granule, injecțiuni, ovule, paste, pastile, perle, pilule, prafuri, săruri, supositorii, soluțiuni, siropuri și vinuri medicamentöse care, prin rolul ce ındeplinesc unele de fi atiseptice și desinfectante iar altele nutritive și întăritore, sunt preparate cu scopul de a fi ıntrebuițate la vindecarea suferinșilor cărora să le redea sănătatea, forța și energia și de a le fi reconstituante ale sistemului nervos ındepărtându-le cu totul anemia și slăbiciunea generală.

Bogat asortiment de cauciucări și pansamente cum instrumente și accesorii de resortul Farmaciei, Obstetricei și Chirurgiei, Opticei și Dentisticei, ca : vată și tifone, guthapercha și mușamale impermeabile, tuburi de cauciuc, canule, injectore și sistematice irigatore pentru Mose și Lehusse, pompe trage-lapte și biberone, plosci și lighene de porțelan, specule, ață de mătase și ace, siringi, sonde, aparate inhalatore, bandage și cercuri herniare, corsete elastice pentru domne și ciorapi pentru varice, tuburi stomachale, pulverizatore și vaporisatore, preservative, suspensore termometre maxime cum și alte utensile și accesorii de sticlă, aluminiu platină, faianță și porțelan, ochelari, forfecți și clești, etc.

La cerere, expediază în ori-ce parte a Tărei, contra ramburs, prompt și cu prețurile cele mai ieftine, ori și ce fel de mărfuri din această branșă.

ALBINA

REVISTĂ ENCICLOPEDICĂ POPULARĂ

Abonamentul în țară pe an lei 5 | Abonamentul în străin. pe an lei 8
 „ „ „ 6 luni „ 3 | Un număr. 15 bani
 Pentru anunțurile 1 leu linie. Mărea publicitate, 5 bani cuvântul,
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

SUMARUL :

G. Coșbuc, Iarna la pol. — Dr. Irimia Popescu, Ingrijirile ce trebuie date la creșterea și prăsirea cailor. — D. Teleor, Mănăstirea Brebu. — St. O. Iosif, Mărgăritare străine (Poetul persan Saadi). — D. B. B., Ioan M. Riureanu. — T., Serbarea lui Ștefan cel Mare pe Domeniile Coroanei. — Const. C. Pop.-Tășcă, O carte folositoare. — Activitatea Societății «Steaua». — Informațiuni. — Scrisori către redacție. — Apel. — Mulțumiri. — Licitățiuni. — Bibliografii. — Poșta administrației.

Statul: Rosbrat sau friptură cu ceapă.

Ilustrațiun: Armăsar Dobrogean. — Cai Dobrogei. — Ioan M. Riureanu. — Dom. Coroanei Cocioc. Cortegiul istoric la serbarea a 400 ani dela moartea lui Ștefan cel mare. — Domeniul Coroanei Bușteni (jud. Prahova). Serbarea a 400 ani dela moartea lui Ștefan cel Mare. — Dom. Coroanei Borea (jud. Suceava). Serbarea a 400 ani dela moartea lui Ștefan cel Mare, 4 Iulie 1904.

IARNA LA POL

Cu toate că la Pol ziua ține o jumătate de an, soarele n'are nici o putere de a învia pământul amorțit de noaptea cea care a ținut altă jumătate de an. Iarna ține acolo șapte din opt părți ale anului. Astfel fiind, soarele se luptă de geaba cele 6 săptămâni cât stă neconținut în înaltul cerului. Căci la început, după răsărirea lui, razele-i cad pieziș dealungul câmpiilor vecinic pline de zăpadă și peste pustietățile nesfârșite ale stâncilor de ghiață. Câtă zăpadă și cât înghieț s'a îngrămădit acolo în zece luni lipsite de soare? Abia după ce să ridică soarele sus pe boltă în spirala sa, începe să se simtă puțin căldura care, de altfel, în cea mai calduroasă zi a verii este cam atâta de mare cât e la noi într'o friguroasă zi de Ianuarie. Dar îndată ce se simte căldură, încep a se ridica nori groși de ceață cari acoper pământul și împiedecă slaba lumină a soarelui.

Șase săptămâni, cât e soarele în zenit, dacă nu sunt neguri și nori de furtună, căldura începe să topească ză-

pezile. Ar putea să fle însă și o sută de sori, și ghieturile tot nu s'ar topi, pentru-că sânt îngrămădite an cu an, încât alcătuesc munți ce nu se topesc niciodată.

Sunt mai multe soiuri de gheață la Pol, după felul desvoltării ei. E un fel de gheață de apă dulce, care se produce ca și la noi pe râuri, ori undevă în vre-un sân de mare, într'un loc mai scutit. Ea se produce de multe ori într'o singură noapte înfiorător de friguroasă, la vre-o 60—70 de grade Celsius sub zero. Uriașii sloi, de câte o jumătate de kilometru în lățime și în lungime, sunt luați de valuri ori de fluxul mării și sunt scoși pe mare la larg. Vântul și apa îi poartă în dreapta și în stânga, îi îngrămădește unii peste alții și face dintr'ânșii dealuri plutitoare. Acești sloi, din cauza gerului grozav, capătă o tărie ca de oțel, și dacă se izbesc de vre-o corabie, care n'are pavază destul de tare din tablă de oțel, o sparg și o taie ca ferăstraiele. Mai ales primăvara se formează asemenea sloi și ocupă pe mare întinderi nesfârșite, pe distanțe de sute de kilometri de jur-împrejur.

Aceasta e un fel de gheață dela Pol. Dar gerul polar e în stare să formeze gheață chiar și pe largul mării, cu toate că apa mării într'adevăr nu îngheață și nu poate să înghețe și totuși îngheață. Se formează, adecă, mai întâiu niște ace de gheață, care se adună cu sutele la un loc și se închiagă alcătuiind sloi mititei cam cât o farfurie. În câte-va minute, mii de sloi de aceștia, ori alipindu-se unul de altul, ori împingându-se și călcându-se, cu o iuțea de necrezut, fac sloi uriași pe supratața mării. Tot așa se fac sloi pe corăbii. Ici și colo, în nenumărate locuri pe pereții de din afară ai corăbiei se formează ace de gheață în mare număr; pe aceștia se îngrămădesc alții și alții, și așa mereu până ce toată corabia se îmbracă în sloi, încât n'o mai vezi de sub gheața groasă, câteodată de $\frac{1}{2}$ metru. Navigatorii, ca să împiedece înghețarea corăbiei, sunt siliți să dea mereu jos gheața de pe pereții corăbiei cu niște cângi lungi.

Cu totul altfel se formează înspăimântătorii munți de gheață, cari plutesc pe mare. Ce grozăvie e, când se izbesc doi munți ca aceștia, ce sgomote și scârțituri înfiorătoare și cum sar în toate părțile bucăți și țândări de gheață! Ei închid drumul corăbiilor, și de multe ori se înșiră lanț pe întinderi foarte mari, se încălecă unii pe alții încât ajung până la o înăl-

time de 3—4 sute de metri, adevărați munți albi, cari joacă în toate colorile sub razele soarelui. Ei se formează din zăpada cea groasă de pe coastele munților cari dau în mare, de pe stâncile grozave cari au povârnișuri. Aci se adună neînchipuite cantități de zăpadă. Când dă căldura, se topește zăpada dela suprafață, și apa pătrunde în adânc; iar dacă se întâmplă să dea iarăși ger, apa înghiață, și astfel toată cantitatea cea mare de zăpadă devine o massă de ghiață care asemeni ghiețarilor în Alpi alunecă încet la vale pe povârnișuri. Dând de vr'o piedecă, ghețurile se îngrămădesc, se înghesuiesc; ajung în mare și se duc tot mai adânc în apă. Valurile izbînd mereu, desfac și rup ghiețarul cât e sub apă: acesta iese apoi la suprafață și plutește, iar vîntul îl duce pe mare. Prin izbirea lor, prin frecare, acești munți iau cele mai ciudate chipuri, și s'arată ca turnuri, ca statui, ca figuri de animale. Cea mai obicinuită formă ce-o iau este aceea a unei mese rotunde cu un singur picior. Când e cald, de pe acești munți uriași picură apă care formează sloi uriași. Ei atîrnă, în cele mai ciudate forme, une-ori lungi de câte 40 de metri și groși ca butoaiele.

Temperatura mijlocie a iernii în regiunea polară până unde mai umblă oameni este de 36 grade Celsius sub zero. Cea mijlocie, căci de multe ori scade până la 60 și la 70 de grade. Ca să înțelegem ce însemnează un frig ca acesta, iată ce spun călătorii de pe la Pol. Zăpada acolo nu-ți mai face impresie de răceală, când o pui pe mână, ci dimpotrivă de arsură, ca de cărbune aprins, și produce bășici cu apă pe mână. În luna Maiu dacă scot navigatorii pe podul corăbii un ciubăr cu apă, ea înghiață în câteva minute până în fundul vasului. Tot așa de frig e în Septembrie, iar în Ianuarie gerul e cumplit. De un ger de 25 de grade sub zero nu se sperie nici un călător dela Pol, ba zice că e cald și bine. Dela 32 grade în jos însă e trig enorm; chiar și argintul viu înghiață în termometru. Atunci răsufletul gurii s'aseamănă cu un nor de fum al unui pistol, și aburul din gură se și preface în zăpadă. De câte ori suflă abur din gură, de atâtea ori la picioarele tale ninge fulgișori albi ce par că-ți es deadreptul din plămâni. Fumul din coșurile corăbii nu mai e alb ori cenușiu, ci roșu ca focul, și după ce s'a ridicat puțin cade în jos prefăcut în zăpadă.

Pânea ținută pe podul corăbii se face tare ca piatra și trebuie sfărâmată cu muchea toporului; bucățile de ciocolată nu le poți tăia decât cu ferăstrăul. Tot cu ferăstrăul trebuie să tai căpăținile de varză, iar slănina și untul sare sub ascuțișul toporului în bucăți lucii ca smoala solidă. Mierea îngheață în butoaiase așa de tare, încât trebuie s'o tai cu ferăstrăul, dimpreună cu doagele butoiului, în bucățele ca o cărămidă.

O plimbare sub cerul liber e cu primejdia vieții. Întăiu de toate, e foarte supărător lucru că trebuie să respiri foarte lung și încet și numai pe nas. Să respiri pe gură e cu neputință. Din cauza respirării pe nas, neconținut se fac sloi pe mustăți și pe buza superioară și ești silit să-i dai deoparte după fiecare respirație, căci altfel ești expus să-ți înghețe cu totul gura. Când atingi cu limba acești sloi, numai cu greutate mare o mai poți deslipi de ei. Apoi e supărător lucru să ții ochii mereu închiși, căci dacă-i ții deschiși simți o usturime de nesuterit sub pleoape și, pe ger mare, se face ghiață sub ele, niște ace suptiri cari te dor cumplit. Afară de asta, e greu să ții ochi deschiși, căci trebuie să clipești din gene, și de câte ori clipești simți că-ți îngheață umezeala de pe brâul pleopelor și numai cu greu le mai poți deschide. Țeava puștii e atâta de rece încât o simți prin groasele mănuși de lână ca o țeavă cu apă fierbinte. Teaca de metal a cuțitului o simți la brâu ca și când ar fi fier înroșit în foc. De frig toate ți se par fierbinți, și e curios, că pe atâta ger omul e plin de sudoare fierbinte parc'ar fi ieșit din apă. Asta se întâmplă însă numai când mergi în direcția vântului; când îți bate vântul în față, atunci frigul te pătrunde ascuțit până la piele prin toate cojoacele ce le ai, pe spete îți curge sudoarea când rece când fierbinte, și puțin câte puțin te cuprinde amorțeala cea somnoroasă care e începutul morții prin înghețare. Prin tot corpul atunci simți o furnicăre ca prin picioare când îți amorțesc; din tălpi până în creieri simți o săgetare, un junghiu, apoi totul împrejur ți-se pare greoiu și ca de plumb, te cuprinde apoi un fel de nepăsare care îți aduce o nepotolită înclinare spre somn. Ai dormi, te-ai lăsa jos pe zăpadă și ai dormi. Dar cel ce se dă biruit și se culcă, acela e pierdut, căci nu se mai trezește.

G. Coșbuc.

Îngrijirile ce trebuie date la creșterea și prăsirea cailor

Invățătorul. — Pentru a se pricepe mai bine aceia ce voiesc a vorbi, ne vom ocupa mai întâiu despre *epele și armăsarii* de prăsilă și apoi treptat despre toate îngrijirile privitoare la creșterea cailor.

Moș Gheorghe. — De mare folos ne-ar fi, căci poate, dacă învățăm dela d-v. toate acele îngrijiri, nu se va mai întâmpla în sat ca epele să lepede mânzii, sau să moară din naștere, sau mânzul odată născut, mai de vreme sau mai apoi, să piară.

Invățătorul. — Neapărat, că ținându-se socoteală de cele ce voi spune, și urmându-se așa după cum voi cuvânta, întâmplările nenorocite despre cari pomenise Moș Gheorghe, nu se vor mai observa, sau cu totul rar.

Sătenii. — Ce bine ar fi!

Invățătorul. — La oricare animal și deci și la cai, produșii, adică fiii, sunt cu atât mai buni, mai frumoși pentru muncă, pentru serviciu, cu cât părinții cari i-au produs au fost și ei în asemenea condițiuni. Adică un mânz ieșit dintr'o eapă și un armăsar bun, va fi și el un mânz de ispravă, bun; și din contră el va fi rău, dacă și părinții au fost răi. Dar ce mai încolo, acest lucru se petrece și la oameni: din părinți sănătoși ne nărașiți, ies copii buni, iar din cei bolnăvicioși, suferinzi, bețivi, hoți, se nasc copii slăbănogi, schilozi, stricați.

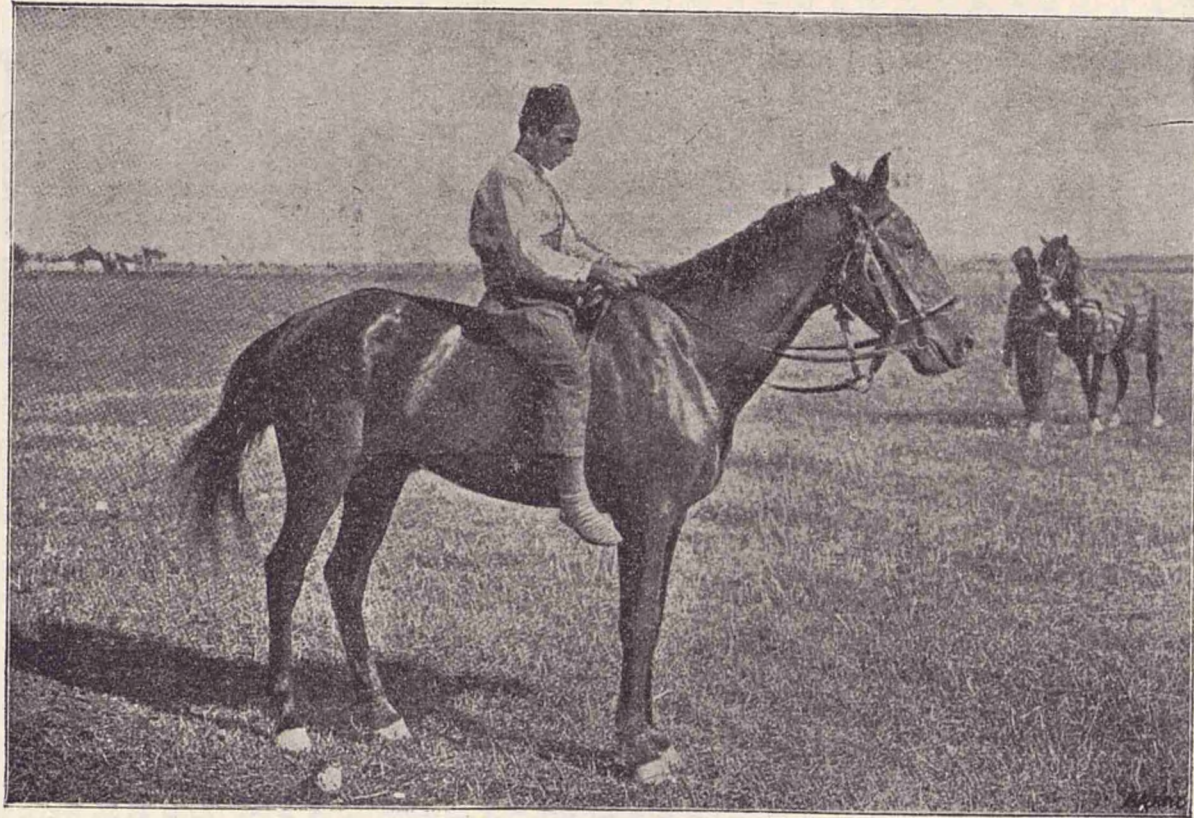
Moș Gheorghe. — Adevăr grăiți; uite de pildă Ion Gogă, el slab, gușat și prost copiii lui sunt și mai prăpădiți ca el.

Invățătorul. — Păi da, cum putea să aibă copiii sdraveni, când el este după cum știți.

Vom alege deci pentru reproducere, epele și armăsarii cei mai frumoși, de oarece aproape toți cailor românești sunt mici, pentru ca să le ridicăm talia, ne vom procura epe și armăsari mai înalți, mai dezvoltati, ca astfel mânzii dobândiți din ei, dându-li-se și o hrană și îngrijire ca lumea, să crească, să ia o statură mai chipeșe.

Ion Petroșan. — Am văzut în grajdurile dela curte, la d-l arendaș, mândrețe de armăsar voinic și vioiu, ci-că este adus din altă țară, este *englezesc*.

Invățătorul. — Il cunosc și eu, este foarte drăguț, însă uite ce, armăsarii de soiul aceluia nu face să fie împerechiati deocamdată cu epele românești, căci sunt costisitori, și în afară de aceasta ei sunt prea iuți, prea delicați, așa că un mânz eșit dintr'un astfel de armăsar, pentru a crește, a se face cal, trebuie prea multe îngrijiri și cheltuieli, trebuie să-l ții ca pe un ou. Sunt un altfel de armăsari, cam ca acel al Preotului Ionescu, ziși și *arăbești*, aceia s'ar potrivii mai bine cu epele noastre; dar pentru că se găsesc foarte rar în țară, și sunt scumpi, rămâne pentru câți-vă ani, până

Armăsar Dobrogean.

prindem nițel cheag, până vom îndreptă puțin caii pe cari-i avem și vom învăța a-i nutri și crește cum se cade, să ne slujim pentru prăsirea lor de epele și armăsarii pe cari-i avem, alegând pe cei mai de neam dintre ei.

Dar nu este de ajuns a alege epe și armăsari mari, e nevoie încă să cercetăm cu deamănuntul starea lor, adică să vedem dacă sunt sănătoși, nu au vre'o boală molipsitoare, ca răpciuga, cârțița, etc. precum și dacă sunt făcuți astfel încât *pot să muncească*, căci dela cal nu cerem decât forță, putere de muncă, întocmai ca dela o mașină. Și după cum ori-ce mașină pentru ca să lucreze în mod satisfăcător trebuie să aibă toate părțile ce o compune în bună stare, tot asemenea și calul ca să ne slujească bine, trebuie să fie sănătos, să aibă toate părțile corpului desăvârșite.

Vedeți bunioară o *locomotivă* dela căile ferate, pentru ca să meargă și să tragă vagoanele după ea, se cere ca ne aparat să aibă toate *roatele* fără cusur, și al doilea *cazanul*. În cazan se pune apă, care încălzindu-se se schimbă în vapori și aburi, cari trecând prin anumite țevi și prin ajutorul unor meșteșugite instrumente, prin puterea lor, pune în mișcare roatele, făcând ca întreaga mașină și cu ea să meargă, unul sau mai multe vagoane.

Ion Ușurelu. — După cum pricepui, aburii pun în mișcare trenul; adică să aibă ei atâta tărie, încât mașina și cu ea vagoanele, să fugă așa de năpraznic?

Invățătorul. — Se 'ntelege! că vaporii, danful acela mișcă tot trenul; ei cu cât se formează mai mulți în cazan, prin fierberea apei din el, cu atât puterea lor crește. O pildă despre această putere a vaporilor, o vedem ziinic, când avem la foc un vas cu apă, sau o oală cu o ciorbă oare-care, acoperite. Indată ce ele încep a fierbe, aburii se produc, și neavând pe unde să iasă afară, pentru a-și face drum, svârlă prin puterea lor capacul la o parte.

Sătenii. Așa este.

Invățătorul. Calul după cum s'a spus este ca și o mașină, dela care nu cerem decât putere; prin urmare ca el să aibă forță trebuie să fie înzestrat cu roate și cazan bine zidite.

Roatele pricepute sunt cele *patru picioare, cazanul este trunchiul, corpul.*

Resultă deci că la alegerea armăsarilor și epelor de prăsilă să ne ocupăm mai întâiu de picioare, roate, dacă ele sunt bune, sănătoase, și apoi să ne interesăm de trunchiu — cazanul.

Oricât de frumos ar fi trunchiul, dacă picioarele nu sunt cumsecade, sdravene, calul nu este de nici un folos; el nu este în stare să ne servească, neputând de multe ori duce, chiar nici corpul lui.

Vasile Gagiu. — Ca al lui Costache Blegu.

Știți că el are un călușel, la cap și la trup par'că ar fi un

smeu, ce folos însă că șchioapătă, abia se ține pe picioare; Gheorghe Geambașu, zice că are oase moarte! — Ce o fi alea la încheeturi? — Alții svonește că ar fi prins spetit, adică... de... răcit... mai știu și eu!..

Invățătorul. — Se poate! O fi având o meteagnă, sau alta; o să vă vorbesc ceva, despre fiecare, mai târziu.

Cai Dobrogeni.

Da! Calul beteag la picioare este un animal pierdut, 'păgubind mai mult pe om, prin hrana și îngrijirile ce i se dau, fără să-i producă ceva, neputând face serviciu. Francezii și mai ales o altă nație, Englezii, cari sânt foarte pricepuți și iscusiți în ale cailor; cu privire la picioarele calului, au proverbul: «Pas de pieds, pas de cheval», sau pe englezește: «No foot, no horse», ceea ce ar veni pe românește: «Calul fără picioare, nu este cal».

Să examinăm dar, cu luare-aminte, picioarele epelor de reproducere și, mai cu deosebire, ale armăsarilor, începând în totdeauna de jos în sus, dela *copilă*, unde vom căută a ne da seama, dacă ea este bine făcută, nu este prea strimță sau plină în talpă, sau crăpată, sau cercuită. Cercetăm apoi

coroana, pentru a ne asigura că nu are nici o imă, vre-o umflătură, sau vre-o scoică, care nu este altceva, decât un os mort, dezvoltat pe oasele coroanei. După coroană observăm: *chișița, glezna și fluerul*, care trebuiesc a fi bine făcute, fără umflături. Trecem apoi la *genunchiu* și la *coatele dinapoi* sau *jareți*. Genunchiul se va căuta a fi larg, fără ridicături pe el. La jareți se va avea multă băgare de seamă, căci pe ei se formează mai multe feluri de oase moarte cari împiedică animalul a munci; ei trebuie a fi netezi și largi. Părțile de deasupra genunchiului și jareților cu cât *spetele, pulpele și crupa* vor fi mai bine muscolate, cu atât armăsarul sau eapa este mai de preț; prin urmare și produsul lor, mai bun pentru serviciu, și mai cu putere.

Ar trebui acum să ne ocupăm de trunchiu, dar să lăsăm această parte pentru Duminecă, când ne vom vedea tot aci.

— Să ne vedem cu bine!

Sătenii. — Să te auză Dumnezeu! Vă foarte mulțămim!..

Irimia Popescu.

Medic-Veterinar.

MÂNĂSTIREA BREBU

Mănăstirea Brebu este zidită de Mateiu Basarab în județul Prahova, lângă Doftana, pe un platou foarte pitoresc. Mănăstirea slujea și de locuință de vară a voevodului și de cetate, căci poziția ei naturală o făcea să fie greu de luat de cel mai puternic dușman. Ea ocupă un teren de șase mii de metri pătrați. Intrarea se face printr'un turn înalt iar de jur împrejur sunt ziduri groase de un metru și înalte de șase metre.

Pe clopotul cel mare se citește o inscripție slavonă care tradusă însemnează:

«Acest clopot s'a făcut de Antonie Voievod și l'a dat la Mănăstirea Brebu 1663. Clopotar Ion.»

Biserica din mijlocul curții are o lungime de 30 metri pe 10 lărgime. Este zidită din piatră și cărămizi; iar pentru bolți s'a întrebuințat o piatră poroasă ca buretele. Zidurile Bisericii sunt groase de doi metri.

Pe mâna stângă în Biserică se găsește inscripția

veche care a fost înainte de reparația radicală, d'asupra ușei:

«Eu cel întru Christos Dumnezeu, bine credinciosul și bine cinstitul și drept slăvitorul, Eo Mateiu Basarab Voevod, cu mila lui Dumnezeu, Principe și Domn a întregii țări Ungro-Vlahia, împreună cu soția mea Elena, am poftit cu zel și cu bunăvoință, a Tatălui, și cu ajutorul Fiului, și cu săvârșirea a prea sfântului și de viață făcătorului Spirit, a înălțat acest sfânt, a tot cinstit și dumnezeesc hram, întru slava și lauda, celui în Treime lăudatului Dumnezeu, care mi-a dat viață, suflare și toate bunătățile sale pământești, ca prin rugăciunile sale, dintr'însa să se înduplece a ne da împărăția sa cerească, și întru cinstea și pomenirea a tot cinstitorilor și fără de corpuri ale sale slugi, patru Tacsiarhi, Archistratigul Mihail și Gavril și Rafailă și a tuturilor puterilor sale cele fără de corpuri; în zilele de Dumnezeu datei mele Domnii și din dreapta noastră de Dumnezeu nouă dăruită avere, am înălțat' o chiar din temelia ei, începându-se a se zidi la 27 zile din luna Iunie, în anul 1650, pe timpul celui întâiu egumen chir Vasilie Eromonahul, executor fiind acestei lucrări jupânul Mogoșiu căpitan și jupânul Antonie Postelnicu.»

În interiorul Bisericii, d'asupra ușei a doua se mai află o inscripție cu stema țării, un vultur cu crucea în gură, și care inscripție spune în românește cu chirilice că, sub domnia lui Gheorghe Bibescu, Mitropolit fiind chir Neofit, s'a tencuit Biserica și s'a zugrăvit peste tot, cum și casele domnești cu curtea lor jur împrejur și clopotnița, de cuviosul arhimandrit Teodor Cernicaru la 1843 Aug. 15.

Eforia Spitalelor Civile are instalată administrație aci în casele domnești.

D. Teleor.

— Muierea, care nu vrea să frământa, toată ziua cerne.

MĂRGĂRITARE STRĂINE

Poetul Persan Saadi.

Saadi a fost un poet vestit al Perșilor. S'a născut acum șapte sute de ani, (pe la 1184) la Șiras,-- de acolo aveă porecla de *el Șirasi*.

Saadi (care înseamnă pe limba persană, supus al lui Saad) a copilărit la curtea lui Abu Bekr ben Saad. Tatăl său eră ofițer la curtea acestui prinț. Aici învăță copilul să scrie și să citească, și poate ar fi ajuns vre-un mare vizir, dacă nu rămânea orfan de mic. Sărac și cinstit, și-a trăit tinerețea ca vai de lume, de aceea în toate poeziile lui se vede o milă adâncă pentru copiii orfani.

Intr'o bună dimineață plecă dela Șiras la Bagdad, cetatea cea vestită și preă strălucită, unde pe acele vremuri se adunase tot soiul de învățați și înțelepți ai Musulmanilor. Curând ajunsese dobă de carte, și i se ură și aici. Porni deci în pribegie și cutreeră multe orașe și țări. Intre altele se povestește că s'a dus la Mecca în vre-o cinsprezece rânduri și mai totdeauna pe jos. Dar, p'atunci lumea eră bună și primitoare, mai ales cu poeții pribegi, pe cari și împărații și oamenii de rând îi cinsteau, pentru că gura lor eră fagure de miere. Un filosof rătăcitor ca Saadi găseă mai totdeauna adăpost și un blid cu pilaf, chiar și la coliba săracului.

Totuși se cheamă că pe când trăia la Ierusalim, cântărețul nostru trebuia să care apă, ca să nu moară de foame, și din poveștile lui ori cine pricepe că de multe ori călătoriile acestea erau împreunate cu multe lipsuri și necazuri.

Saadi el însuși ne povestește că în Siria a căzut în mâ-nile Frîncilor, cari l-au făcut rob și l-au silit multă vreme să muncească în rând cu jidanii, cari curățau niște gropi.

Așă a dus-o în robie până ce a dat peste dânsul un bogătaș din Alep care-l cunoștea. Acesta îl cumpără dela Frînci cu bani scumpi și-i dete apoi pe fiică-sa în căsătorie, cu o zestre de o sută de bănuți de aur.

Păcat numa că blajinul și glumețul Saadi nu puteă duce casă bună cu nevasta, care eră o femeie rea și artăgoasă, mânia lui Dumnezeu. O părăsi deci, și se căsători a doua oară cu o femeie de seama lui, care-i ținea tovărășie cu drag în toate rătăcirile sale.

Mai la urmă, obosit de atâtea drumuri, poetul nostru s'a întors iar în orașul unde se născuse, la Șiras, și acolo își odihni bătrânețele până la moarte, într'o căsălie veselă și draguță, afară din oraș.

Saadi închise ochii pe veci pe la 1291, cinstit de toți prinții Răsăritului și slăvit de tot neamul său.

Din câte a scris, două cărți mai cu seamă sunt foarte răs-

pândite, în popor, și vestite prin înțelepciunea ce se găsește în versurile lor frumoase, pe cari omul cel mai simplu le înțelege. Acestea sunt: *Bustan* care înseamnă «*Livada*» și *Gulistan* (Grădina cu trandafiri), traduse în toate limbile. Din această «grădină» am cules și noi două poezioare pentru «Albina».

Iată-le:

Thogrul (1) și străjerul.

*Odată când pe-o noapte friguroasă
Thogrul treceă pe lângă un străjer,
Și îl văzû 'n mantaua-i zdrențeroasă
Cum tremură sârmanul om de ger,
Ii zise — căci eră milos din fire:
«Am să-ți trimet pe loc o haină groasă.»*

*Zicând așa, cu inima 'npăcată
Intră 'n palatu-i plin de strălucire:
Acolo însă-i răsărî în prag
Soția lui, făptură minunată
Care-l primî, zâmbind cu-atâta drag
In cât uită făgăduiala dată,
Precum uită și pe străjer și gerul.*

Dar tu ascultă ce a zis străjerul:

*A zis: O rege, tu m-ai dat uitării
Căci ai dormit în raiul desmerdării,
Ai dus-o noaptea într'un vis plăcut,
Ce-ți pasă noaptea mea cum a trecut?
Ce-i pasă caravanei care scapă
De cei-ce în nisip își află groapă?
Un blând noroc te leagănă în somn,
Ai călăuză bună și ești domn,
Nu te oprește dealul, valea nu—
La cei rămași gândești vreodată tu?*

*De pe cămila 'naltă ca un munte,
Simți tu ce-i valea grijilor mărunte? ...
Voi cari, sub cald poclit, trăiți ca 'n cer,
Gândiți la cei-ce 'n frig și foame pier!....*

Sfat în pustie.

*Dormeam odată în pustiul mare
Furat de visul unei nopți senine,*

(1) Un prinț al Turcilor.

*Dar călăuzul de cămile vine,
Mă scutură din somn și 'mi strigă tare:
«Sus și la drum! Gătește-te de grabă,
Căci vremea trece, vremea nu te 'ntreabă
Și ciasul de pornire bate-acum...
Ori poate vrei să mori, răzleț, pe drum?
Hei, sunt trudit și eu, și de-ar fi chip
Aș mai dormi și eu măcar o leacă,
Dar caravana pleacă
Și vai, o mare largă de nisip
Pustiul fără de hotar se pierde
Și ce departe e limanul verde!»*

* * *

*Tu care dormi cu zâmbetul pe buze
Și nu asculți de glasuri călăuze,
Trecește-te, fii gata de plecare
Căci iată se urnește caravana....
Auzi, departe, mai departe 'n zare
Cât de voios răsună darabana!
Și-acela care cel dintâiu se mănecă
Și nu așteaptă să-l mai tragi de mănecă,
Ajunge cel dintâiu la țel.
Deaceea, zic, e fericit acel
Ce și-a urcat desagi în spinare
C'un ceas chear mai 'nainte de plecare,
Căci ce folos că ne trezim din vis
Când mâna morții ochii ne-a deschis?*

St. O. Iosif.

Ion M. Rîureanu.

Ion M. Rîureanu s'a născut în 1833, Aprilie, în orașul Craiova, unde tatăl său, protoereul Matei, ocupă funcțiunea de protopreot al plășii Amaradia.

În Risipiți, Ion M. Rîureanu, adus în leagăn dela Craiova de părinții săi, și-a petrecut anii copilăriei, în mijlocul acestei naturi curate și mărețe, care a influențat mult asupra caracterului său.

La vârsta de 7 ani a fost dat la carte, în școala din Benești, înființată de neuitații Iordache și Grigore Oteteleșanu, pe proprietatea lor.

Micul I. M. Rîureanu, își făcea studiile, ducându-se în toate zilele dela Risipiți la Benești, distanță de vre-o 4 kilometri. Acolo a trecut el cele două clase primare, singurele ce se predau în acea școală.

Din Benești trecu la Craiova, unde și-a terminat studiile

claselor primare, apoi a făcut trei clase gimnaziale, sub direcțiunea neuitatului profesor Ion Maiorescu.

Clasșele liceale le-a trecut în București la liceul Sf. Sava, sub Petrache Poenaru, directorul liceului și internatului Sf. Sava, unde a stat până la mișcarea din 1848, având pentru toată hrana 20 parale pe zi, nelipsindu i însă, zelul de a munci.

Marea mișcare a întrerupt studiile elevilor, nu însă și activitatea lor.

Ion M. Rîureanu și colegii săi, între cari și Gheorghe Chițu, se deprindeau, ascunși în pivnițele Internatului, la mănuierea armelor, pe care trebuiau să le pună în serviciul revoluțiunei, împreună cu viața lor, dacă cauza sfântă a libertății o va cere. Apoi după izbucnirea mișcării, au luat parte într'ansa, propagând mântuitoarele ei principii, prin cuvântări înflăcărâte. Fratele său Gheorghe, profesor la școala din Râmnicul-Vâlcei, a fost numit de guvernul revoluționar, comisar cu vulgarizarea programei constituționale în județul Vâlcea, în fruntea cărei programe eră scris : *respect la persoane, respect la proprietate.*

După terminarea acelor mari întâmplări, Ion M. Rîureanu, terminându-și studiile liceale, a fost alăturat ca elev forestier sub direcțiunea lui Richmond, adus din Franța împreună cu alți doi specialiști francezi, de către domnitorul Barbu Ștyrbei, pentru studierea și regularea pădurilor statului; iar în anul 1851, a trecut în școala de inginerie civilă, azi numită școala de poduri și șosele, sub direcțiunea mai întâi a regretatului architect Alexandru Orăscu și apoi a ilustrului inginer francez Lalanne.

Lui Ion M. Rîureanu i se încredință de Lalanne, construcțiunea podurilor și stabilimentelor celor mai însemnate ale statului.

Eșind din această școală, a fost numit de guvern inginer conducător de poduri și șosele în jud. Argeș.

În timpul acesta, fratele său Gheorghe, deschisese în București, în tovărășie cu Alexandru Crețescu, mai târziu, președinte al înaltei curți de casație, și cu profesorul I. C. Maxim, cel dintâi internat privat de băeți, condus de Români. După 6 luni, acești din urmă retrăgându-se, Ion M. Rîureanu a fost chemat de fratele său, în Capitală să-l ajute în lupta ce aveă să ducă, nu numai cu greutatea pensionatului, dar și în contra intrigilor și bârfelilor.

În Octomvrie 1854, Ion M. Rîureanu a demisionat din postul ce-l ocupă la stat, schimbând profesiunea de inginer, pe greaua misiune de educator al tinerimei, la care se vede c'a fost destinat.

La 1857, fratele său Gheorghe, fiind chemat de guvern, la direcțiunea internatului din Sf. Sava, Ion M. Rîureanu,

a rămas singur cu conducerea institutului lor privat, până către anul 1860.

În acelaș an, Octomvrie 25, a fost numit de Eforia Școalelor, inspector general al școalelor din circumscripția întâia a țării; compusă din cele 5 județe ale Olteniei și două din stânga Oltului: Teleormanul și Oltul, în care însărcinare, dovedind multă pricepere, peste un an a fost trecut în aceeași calitate în județele României-Mari, ca răsplată a serviciilor aduse în acest însemnat post.

Ion M. Rîureanu.

În 1864, Septemvrie, după stăruințele ministrului de atunci al Instrucțiunii publice, Nicolae Crețulescu, a luat direcțiunea gimnaziului și internatului Matei Basarab. Îndată de la venirea sa în capul acestui institut, Ministrul Instrucțiunii publice și Cultelor, luase deciziunea de a transforma gimnaziul în liceu, prin adăogarea cursului superior. Lipsa însă, de mijloace, cari nu fusese prevăzute la începutul anului, erau să zădărnicească acest plan, când Ion M. Rîureanu, prin legăturile de strânsă prietenie cu bogatul Ion Mihăilescu, a obținut dela acesta, casele de peste drum de gimnaziu, gratis, pentru un an.

Când Ion M. Rîureanu, a luat direcțiunea institutului, a găsit multe nereguli, dar el, prin priveghere și severitate, a pus ordine, necruțând abaterile.

Dela 11 Octomvrie 1865, direcțiunea liceului, trecând în mâna altei persoane, Ion M. Rîureanu a rămas numai cu conducerea Internatului, în urma promulgării legii, prin care se despărțea, funcțiunea de director de liceu, de aceea de cap al internatului.

La 25 August 1884, Ion M. Rîureanu, își dete demisiunea.

Păreră de rău pentru retragerea sa din capul institutului a fost mare, căci Ion M. Rîureanu, nu se mărginea numai întru a face elevilor educațiunea intelectuală și morală, ceea ce poate nici unul din capii de internate, nu o făcea cu atâta drag și devotament, dar încă, adesea venea în ajutorul lor și în cele materiale, înlesnind unora, din cei mai săraci, cărțile necesare de studiu și chiar vestimente și ziua și noaptea se află lângă dânșii, îngrijindu-i ca pe proprii săi copii.

Nu mai puțin a contribuit la educațiunea și instrucțiunea elevilor Macedo-Români pe care-i adăpostea în internatul de sub conducerea sa. Peste 25 elevi veniți de la Pind, formați sub îngrijirea sa, au devenit cei mai buni și mai înfocați apostoli ai Românismlui în Macedonia.

Bărbat onest și integru, Ion M. Rîureanu, s'a bucurat totdeauna de cea mai mare încredere, sub toate guvernele.

Dar, deși eră cumpătat și chiar străns pentru sine, el a avut mână largă pentru membrii familiei sale, pentru binefăcătorii țării lui și pentru cei în lipsă.

A făcut parte din mai toate societățile culturale și de economie, în care a figurat fie ca membru fondator, fie ca membru de onoare, fie ca simplu membru contribuitor, într'o epocă materialistă, în care clasele conducătoare erau închinete banului, ceea ce dovedește marea lui iubire de lumina-rea neamului.

Ca lucrări literare Ion M. Rîureanu este autorul «Bibliotecii de lectură pentru tinerimea Română de ambe-sexe», coprinzând mai multe mici volume de istorioare morale și instructive, elaborate după cei mai buni autori străini, bibliotecă, care este un monument de literatură didactică, ceea ce i-a atras laudele și aprobarea celor mai eminenti scriitori români.

A prelucrat «Conferința despre economie» a lui F. Laurent; a tradus pe «Franklin», opere alese; pe «Cristofor Columb» de Lamartine; »Geometria», (Legendre, modificat de Blanchet) de care se simțea absolută nevoie în școlăle secundare, pe atunci, când nu există alte cărți de felul acesta, etc., etc.

În considerațiunea acestor lucrări literare, de o utilitate necontestată, i s'a oferit medalia «Bene-merenti» clasa I.

D. B. B.

Rosbrat sau friptură cu ceapă.— Să ia carne de vacă dela coastă și se curăță de părțile ei tari, se bate și se sară, apoi se pune în tigaie cu unsoare ferbinte și se frige la foc iute. După ce se frige se taie o ceapă și se prăjește în sosul din tigae, apoi se pune peste carne cu sos cu tot. În loc de ceapă să poate pune și usturoiu.

Serbarea lui Stefan cel Mare pe Domeniile Coroanei

La Mălini.

În ziua de 4 Iulie conformându-se ordinului circular al Administrației Domeniilor Coroanei, d-l silviculter șef a luat măsurile cuvenite spre a se sărbători cu o solemnitate deosebită al patrulea centenar dela moartea Domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt.

Intr'o consfătuire prealabilă cu învățătorii și preoții locali adunați anume la reședința Domeniului, s'a ales mănăstirea Slatina drept localitate pentru serbare. Duminică dimineața, pe un timp frumos și liniștit, un lung șir de căruțe împodobite cu brazi și steaguri tricolore și răsunând de cântece naționale, s'au îndreptat spre zisa Mănăstire. În unele căruțe erau copiii dela școlale Văleni și Mălini, iar în celelalte locuitori.

La ora 9 și jum. în sunetul clopotelor dela biserică, lumea intră în curtea mănăstirii unde deja erau mulțime de locuitori de la Drăcești și Băinești. Asistența eră de 2.000 de oameni în haine de sărbătoare.

La ora 10 se începe serviciul divin de cuviosul arhimandrit al Mănăstirii Slatina. Salve de puști trase de pădurarii Domeniului la momentele cuvenite, dau serbării un caracter și mai solemn.

Apoi d-l Silviculter a făcut istoricul biruințelor lui Ștefan, iar corul a cântat :

Ștefan Ștefan
Domn cel mare,
Seamăn pe lume
Nu are.

Lumea apoi așezată la rând și cântând un marș patriotic, trece în grădina Mănăstirii spre a luă masa. Se joacă o horă de cei tineri.

La ora 2 se începe partea a doua a serbării cu care prilej s'a făcut și împărțirea premiilor la școlari: s'au cântat pe rând de elevi cântece, s'au jucat danțuri naționale, jocuri de copii, și după intonarea Imnului Regal și împărțirea premiilor, d-l învățător Herescu a ținut o cuvântare, iar lumea s'a retras în liniște, și cu întipărirea măreței figuri a aceluia care a fost Ștefan cel Mare.

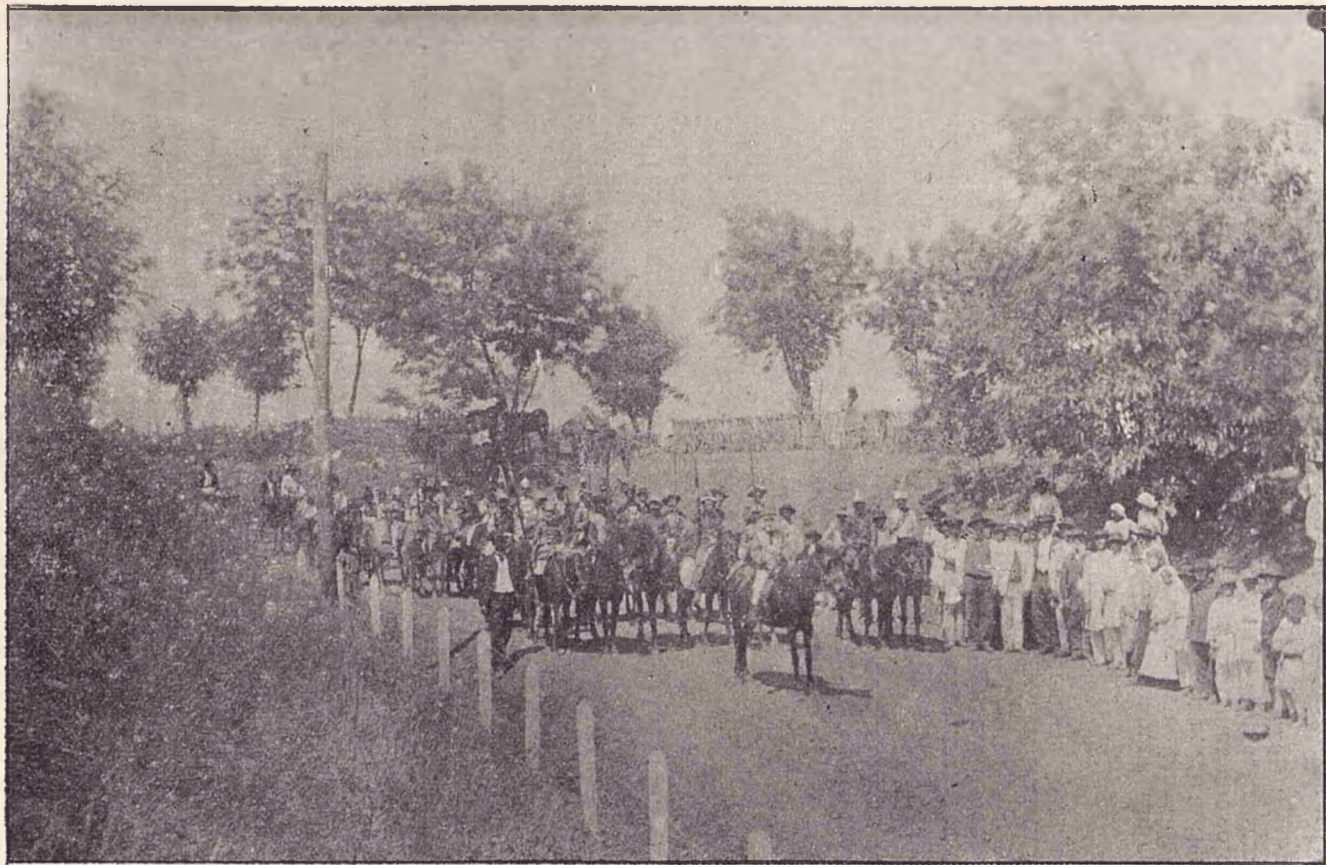
La Cocioe.

La ora 8 toată adunarea compusă din elevii școlalelor din comună cu d-nii învățători, milițieni și locuitori, au plecat dela școala Brătulești la Biserica din Cocioe, unde au luat parte la Serviciul sf. Leturghii. În fruntea cortegiului s'a format convoiul alegcori: Ștefan cel Mare cu sfetnicii și oștirea călări, în urmă pedestreimea. Toți în costumele timpului (elevi deghizați).

Preotul Bujoreanu a ținut o conferință;

După serviciul divin, s'au fotografiat asistența și convoiul alegcoric;

S'au ținut cuvântări de ocazie, s'au recitat versuri. La ora 12, mare masă.

**Dom. Coroanei Cocloc. Cortegiul istoric la serbarea a 400 ani dela moartea lui Ștefan cel Mare.
4 Iulie 1904.**

Seara la ora 9, la școala din Brătulești — pe o scenă construită în curte — s'au jucat mai multe piese teatrale; a urmat apoi danț.

La Bușteni.

Serbarea s'a anunțat prin tragere de dinamite. După aceea, muzica militară prin câteva marșuri cântate în curtea școlii adună toate școalele comunei, pe săteni, și pe toți viligiatorii în în curtea Bisericii Domnești unde s'a slujit Leturghia și rugăciunea pentru Ștefan cel Mare. Satul Bușteni eră împodobit cu ghirlande de verdeață și steaguri tricolore. La ora 12 s'a dat masa comună a elevilor școalelor Predeal, Azuga și Poiana Țapului. La ora 4 s'a făcut o serbare populară în rătunda parcului Bușteni, unde mai dinainte se construise un pavilion pentru producțiuni școlare.

La Bicz.

În zorii zilei focuri de puști și sunete de buciume de pe dealuri, vestea populațiunea Biczului că e mare zi de sărbătoare pentru Români.

La orele 8 toate școalele în frunte cu învățătorii se adun în fața primăriei Bicz, de unde împreună cu poporul pornesc spre Biserică, unde s'a oficiat Leturghia și serviciul divin pentru Ștefan cel Mare. Preotul Corigescu țină o înălțătoare cuvântare. Apoi se formează cortej urmat de compania de dorobanți, care cortej pornește spre primărie unde se face împărțirea premiilor la elevi. S'au ospătat copiii pe iarbă.

La ora 3 p. m. peste o mie de locuitori sunt adunați în parcul Domeniului unde corul tuturilor școalelor intonează: «Deșteptate Române!». Șeful regiei descrie faptele lui Ștefan cel Mare, făcând asemănare între acest erou și M. S. Regele Carol.

Elevii recitează poezii patriotice și serbarea se încheie cu vorbirea d-lui învățător Teofănescu. A urmat apoi petrecere până târziu noaptea cu jocuri naționale, retragere cu torțe, artificii și focuri bengale, etc.

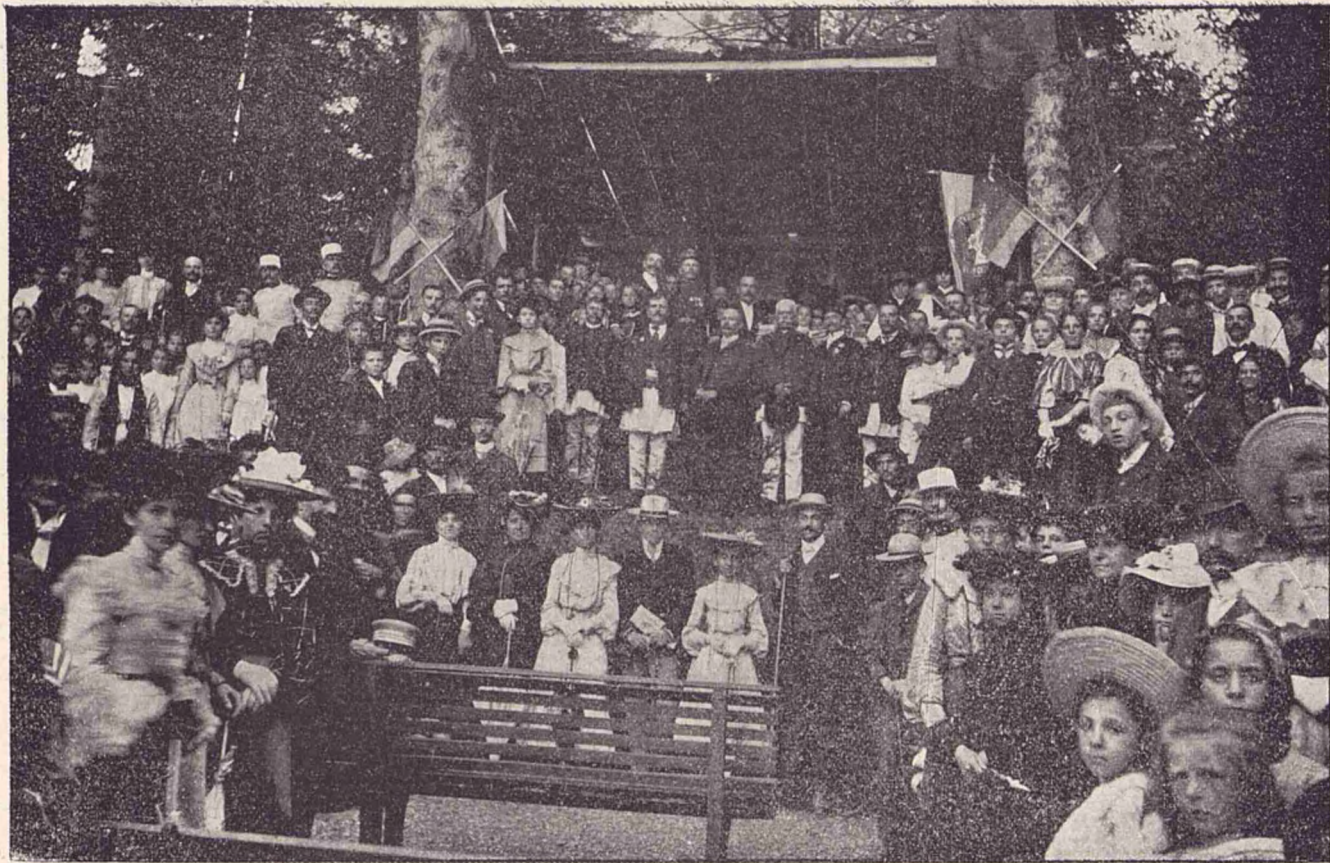
La Borea. Sabasa, Farcașa.

La fiecare Biserică din comunele de mai sus s'a oficiat serviciul Divin, s'a ținut o predică și s'a făcut o procesiune în jurul Bisericii. După amiază, la ora 1 a avut loc întrunirea generală a comunelor în frunte cu autoritățile locale pe maidanul din fața Societății Culturale din Borca. La ora 2 pomenirea lui Ștefan cel Mare și a oștenilor săi conform cu rugăciunea admisă de sf. Sinod.

Au mai urmat apoi: Cuvântare festivă, rostită de d-l șef al regiei; o reprezentație teatrală; alergări și jocuri gimnastice; ospătarea celor prezenți; o horă generală urmată de danțuri naționale; fotografierea diferitelor scene ale serbării; cuvântarea de încheiere.

Petrecerea s'a continuat apoi cu muzica.

Toți au adresat d-lui I. Kalinderu următoarea telegramă: «Frumoasa și marea serbare dela Borea a deșteptat cultul trecutului, mândria prezentului și speranța viitorului. Cu recunoștință vă mulțumește respectuos preoții, primarii și toți sătenii de pe domeniul Coroanei Borca, Sabasa și Farcașa.

Domeniul Coroanei Buzeni (jud. Prahova). Serbarca a 400 ani dela moartea lui Ștefan cel Mare.
4 Iulie 1904

La Dobrovăț.

Pentru răușita și mai bine a serbării, d-nul șef al regiei a convocat comitetul Societății Culturale «Prințepele Nicolae» la care a luat parte toți învățătorii precum și diferite persoane de seamă din localitate și s'a întocmit un program care s'a urmat întocmai.

Toate școalele cu drapelul lor adunate la școala din Moldoveni, au plecat în corpore cu muzica în frunte, la Mănăstirea din Ruși, zidită de Marele Ștefan. Aci după terminarea serviciului divin, preotul D. Patriche, a ținut o frumoasă cuvântare, descriind vitejiile eroului sarbătorit, și făcând urări de viață lungă M. S. Regelui Carol, carele după Ștefan cel Mare are singurul o domnie de 38 de ani. Tot despre Ștefan a vorbit și învățătorul M. Eneă; iar elevii au cântat și recitat poezii și bucăți istorice.

La orele 2 și jum. s'au adunat toți la Brigada I silvică, în pădure, unde s'a petrecut minunat cu un tacâm de lăutari.

Tot în pădure s'a jucat piesa: «Cetatea Neamțului».

S'a făcut asemenea serbare frumoasă și la Slobozia.

La Sadova.

Serviciu divin. Apoi la ora 2 s'au adunat cu toții la Sărăcieneanu, unde s'a început serbarea prin cântecul lui Ștefan cel Mare, executat de elevii școlii din Lișteava.

D-l învățător din această comună a ținut o cuvântare despre marele Voevod; elevii școlii din Sadova au recitat câteva rugăciuni către Ștefan cel Mare anume întocmite pentru această împrejurare; iar elevii școlilor Pise, Sadova și Damian, au dat trei reprezentațiuni teatrale cu subiecte morale și patriotice. Apoi masă.

La Gherghița

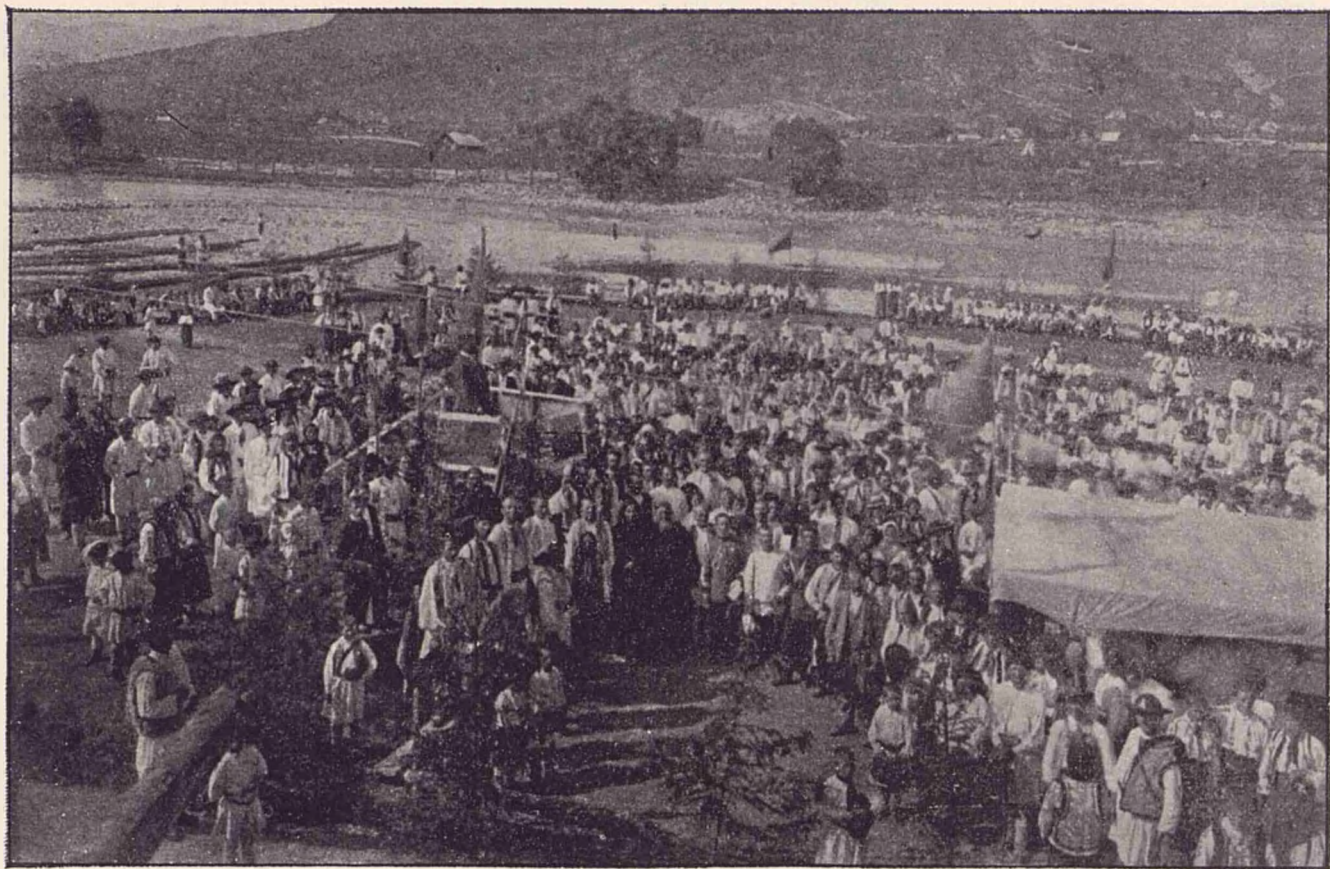
După serviciul divin, obștia locuitorilor au trimis următoarea telegramă M. S. Regelui la Sinaia: «Locuitorii de pe domeniul Coroanei Gherghița, cu prilejul serbării cei de patru secole a Marelui Ștefan, supune la picioarele Majestății Voastre, omagiile lor de supunere și devotament către Tron și Dinastie. Să trăiți Sire cu întreaga familie». La ora 3 poporul în sunetul goanelor s'a transportat la localul Soc. economice «C. A. Rosetti» unde eră un frumos umbrar împodobit cu stegulețe, tablouri, și a vând și o scenă de teatru.

S'a cântat Imnul Regal. Apoi inv. I. Rădulescu al șc. din Gherghița a ținut o conferință, elevii au recitat mulțime de poezii, D. Manolescu comptabilul Domeniului a rostit o cuvântare; Au urmat cântece școlare, dialoguri, o piesă de teatru. D. Sevasta Ionescu inv. în Gherghița a vorbit la fine despre mersul învățământului în șc. primare.

La Segarcea.

După serviciul divin, serbarea s'a făcut pe platoul din parcul proprietății care a fost pentru această ocazie frumos împodobit.

După cuvântarea șefului regiei și a învățătorului din Segarcea s'a dat reprezentație teatrală cu elevii pe o scenă improvizată. Apoi s'a distribuit premiile. Din pricina căldurei celei mari, școalele vecine n'au putut veni la serbare.

**Domeniul Coroanei Borca (jud. Suceava). Serbarea a 400 ani dela moartea lui Ștefan cel Mare.
4 Iulie 1904.**

La Domnița.

Sărbătoarea s'a făcut la Domnița și au fost față învățătorii cu elevii dela școalele din Pisc din Corbeni, și din Racovița.

După serviciul religios s'a început serbarea la școală prin o cuvântare și prin declamări de poezii ca: «Daniil Sihuștrul», «Altarul Mon. Putna», «Movila lui Burcel», «Inchinarea lui Ștefan cel Mare etc.

În marea sală de clasă s'a servit o masă comună, masă oferită de Ad. Domeniului.

Cu prilejul distribuirii premiilor s'au jucat și două piese de teatru.

La Rușețu.

Ca și la cele lalte domenii serviciu divin, după care a urmat în fața școalei defilarea milițienilor. La școală a vorbit preotul, apoi șeful regiei. La sfârșitul cuvântării acestuia, întreaga adunare a strigat cu mult entuziasm: «Ura! Să trăiască M. M. L. L. Regele și Regina și întreaga familie regală, pentru fericirea și propășirea poporului Român! Să trăiască și d-l Ion Kalinderu marele patriot!» Au mai vorbit învățăt. din Rușețu și Strâmbu; iar pe scena teatrului sătesc s'a jucat piesa: «Ștefan Vodă cel mare și sfânt».

Apoi s'au recitat poezii, s'a cântat: «Trăiască Regele!» «Visul lui Ștefan cel Mare», «Moartea Vitează», «La Regina», «Stejarul» și altele; la fine a vorbit inspectorul Comunal aducând mari mulțumiri administrației Domeniului Coroanei.

T.

6 carte folositoare

omnul Spiridon Popescu, profesor și Director al Învățământului primar și normal, din Ministerul Instrucțiunii, colaborator și prieten al revistei noastre, publică o lucrare a sa «*Contribuțiune la munca pentru ridicarea poporului. Scrisori către învățători. Bucăți de citit la șezători și cercurile culturale. Uscături*». Galați, preț 2 lei.

Cuprinde 294 pagini și se împarte în 2 părți și 2 anexe. În partea întâia autorul tratează în «Constatări»: 1) Pentru ce mă amestic; 2) Ce trebuie să înțelegem prin știutori de carte; 3) Justificarea trecerii prin școală; 4) Ce gândește țăranul despre școală; 5) Frecventarea obligatorie. Propuneri de asigurarea frecventării; 6) Desființarea obligativității învățământului. Groaza de școală; 7) Raporturile sufletești dintre învățător și sat; 8) Curentul de atragere a sătenilor către școală. Învățătorul ca om; 9) Simpatia satului către învățător e necesară; 10) Ce gândesc țăranii despre cărți; 11) Imprejurări cari au împiedicat pe învățător să-și câștige simpatia satului.

În partea a doua «Indrumări» vorbește despre; 1) Nostalgiea și învățământul. Învățător în satul său; 2) Învă-

ătorul în căutarea prieteniei ; 3) Ce gândesc frunțașii despre școală ; 4) Manifestările sufletești ale învățătorului și frunțașii satului. Câmpul de activitate al învățătorului. Sfaturi ; 5) Puterea obiceiurilor ; 6) Evitarea ciocnirii cu frunțașii. Politică ; 7) Raporturile sufletești între învățătorii aceluiaș sat ; 8) Comunitatea de ideal hotărăște prietenia. Puncte comune între misiunea preotului și a învățătorului ; 9) Cum trăește în general preotul cu învățătorul ; 10) Învățătorul în căsătorie ; 11) Poate răzbate cultura în poporul nostru ? 12) Învățătorul în satul ideal ; 13) Învățătorul în satul real ; 14) Pregătirea cercului cultural ; 15) Cum scapă învățătorul teafăr din amestecul cu țărani ; 16) Învățătorul ca element de ordine în stat ; 17) Cum se pot preveni răscoalele țărănești ; 18) Mișcarea satului către oraș ; 19) Cerc cultural ; 20) Convingerea țaranului despre adevăratul rost al școlii și despre nevoia de a-și da copiii la școală ; 21) Șezătorile sătești ; 22) Învățătorul în școală ; 23) Incheiere.

Bucățile de citit la șezători și cercurile culturale tratează : 1) Taifasuri cu moș Gheorghe ; Dușmanul și Dezertorul, iar Uscăturile : 1) Domnul Vasile și Popa Rusu.

Cartea d-lui Popescu, este scrisă într'o limbă frumoasă, dulce și curată românească ; cu o pricepere și o dragoste pentru popor, cum rar se vede în scrierile cu cari suntem obișnuiți.

D-sa face constatări dureroase, dar totuși adevărate, mai cu seamă în ce privește rezultatele date de 40 de ani încoace de școala rurală.

Este poate cel d'întăiu, care a spus lucrul în toată goli-ciunea lui. Avem școli, dar sătenii cari au trecut prin ele sunt, în modul lor de traiu, la fel cu cei ce nu le-au trecut pragul.

Din cauză că țărani n'au ajuns să știe menirea școlii, fug de ea, de unde nevoia de a menține principiul *obligativității* învățământului rural.

Autorul cu o destoinicie neîntrecută, probează că atunci când săteanul nostru va pricepe rostul școlii și menirea ei, principiul obligativității va dispărea dela sine.

Pentru ca săteanul să ajungă la această pricepere, trebuie însă ca învățătorul să-și iubească meseria ; atunci el va învinge toate greutățile, se va face iubit de săteni, va fi pildă vie, și în el sătenii va vedea ce poate omul câștiga dela școală, pe care n'o vor mai da ca sperietură copiilor când fac nebunii.

În îndrumări, autorul dă sfaturi înțelepte și practice și arată în chip magistral raporturile ce trebuie să existe între preot, învățător și sătean.

Bucățile de citit la șezători și cercurile culturale, sunt modele neîntrecute, de chipul cum cei ce doresc cu adevărat binele sătenilor, pot să-i încredințeze de foloasele școlii.

Săteanul, din bucata: *Taifasuri cu moș Gheorghe*, după ce a încercat să lupte, se dă învins și zice: *toate ar fi bune dac'ar înțelege Românul!*... Moment psihologic, pe care numai un maestru e în stare a-l prinde.

Nuvelele: *Dușmanul*, *Dezertorul*, *Domnu Vasile* și *Popa Rusu*, sunt bucăți de literatură de o rară frumusețe și o adâncă cunoștință a sufletului omenesc.

Nu putem în deajuns recomanda scrierea d-lui Sp. Popescu; toți acei ce în adevăr doresc, cu cuget curat, ridicarea poporului, vor găsi în ea temeinice principii, adevărate copii de pe natură, cari înalță sufletul și încălzesc inima.

Suntem fericiți că un om al școalei, și pus chiar în capul învățământului rural, a avut curajul să spuie lucrurile cum sunt, să constate relele și să dea leacurile.

Cartea de care ne ocupăm n'ar trebui să lipsească din casa nici unui om de bine. Prețul de 2 lei cu care se vinde, este neînchipuit de mic, față de însemnătatea ei, iar învățătorii să știe, că le vorbește unul din acei cari în adevăr îi iubește.

Const. C. Pop.-Tașcă.

Activitatea societății „Steaua”

Dela întemeiere și până acum, Societatea a tipărit în broșuri decâte 90—126 pagine, următoarele lucrări:

No. 1. *Din Țara Basarabilor*, de G. Coșbuc.—Rezumat al Istoriei noastre naționale dela colonizarea Dacilor până la războiul pentru neatârnaire din 1877—78.

No. 2. *Foloasele învățaturii*, de P. Dulfu.—Descrierea stării de azi a sătenilor noștri în asemănare cu a celor de prin țările apusene și mijloacele de îndreptare.

No. 3. *Minunea vieții și cheia lumii*, de Th. D. Sperantia.—Povestire instructivă.

No. 4. *Grădina de legume*, de Ion Hășeganu.—Tratat de grădinărie.

No. 5. *Medicul poporului*, partea I, de Dr. I. Felix.—Povețe practice de igienă.

No. 6. *Avem cu ce să ne mândrim*, de T. Dușescu-Dușu.—Spicuri din Istoria și Literatura națională cu îndemnuri pentru săteni la învățatură.

No. 7. *Medicul poporului*, partea II, de Dr. I. Felix.—Povețe pentru păstrarea sănătății.

No. 8. *Biserica ortodoxă română*, de I. Mihălcescu și V. Puiu.—Explicațiuni asupra slujbei și lucrurilor bisericesti.

No. 9. *Ștefan cel Mare*, de Al. Lăpădatu.—O scurtă povestire populară a faptelor neuitatului voevod.

Fiecare cârticică are numeroase gravuri, foarte bin isbutite și potrivite textului.

În anul curent societatea a mai dat la lumină portretul M. S.

Regelui, înainte de serbarea dela 10 Maiu, și portretul lui Ștefan cel-Mare, cu prilejul aniversării a 400 de ani dela moartea strălucitului voevod. Pentru acesta din urmă a avut concursul binevoitor al Ministerului de culte.

Portretul M. S. Reginei e în lucru și va eși de asemenea în curând.

Afară de acestea, conform statutelor, societatea a acordat mai multe premii la diferiți autori, cari au publicat scrieri folositoare, mai ales pentru popor.

Informațiuni

Academia Română a intervenit zilele trecute pe lângă instituțiunile culturale românești din țările vecine, pentru adoptarea nouăi ortografii. Împreună cu circulara, d-1 Președine Ion Kalinderu, a făcut să se trimită gratuit și mai multe exemplare din broșura ortografică publicată de Academie.

Aflăm acum din «Gazeta Transilvaniei» că corpul profesoral dela școalele centrale române din Brașov a hotărât introducerea nouilor reguli ortografice în uzul școalelor de acolo. A decis de asemenea că de acum înainte și manualele didactice ce vor tipări să fie tot după ortografia nouă.

* * *

Comitetul societăței de lectură a elevilor dela institutul ped. teol. din Arad s'a constituit în ședința dela 15 (28) Sept. 1904, sub preșidenția cuvioșiei sale domnului director seminarial Roman R. Ciorogar, în modul următor:

Preșident: *Lazar Jacob*, teolog curs III.

Secretar: *Petru Marșieu*, teolog curs II.

Notar: *Aurel Borlea*, pedagog curs IV.

Bibliotecar: *Miron Ciupa*, teolog curs II.

Cassier: *Nestor Blaga*, teolog curs I.

Controlor: *Petru Lupăș*, pedagog curs IV.

Archivar (vicebibliotecar): *Iosif Stefan*, pedagog curs III.

Comisiunea literară: *Petre Popa*, (v. president) teolog curs III; *Aurel Ciorogar*, teolog curs II; *Octavian Albani*, teolog curs I; *Teodor Mariș*, pedagog curs IV; *Petru Raica*, pedagog curs III;

Comisiunea muzicală: *Mihail Cosma*, (v. president) teolog curs III; *Romul Popa*, teolog curs II; *Sever Papp*, telog curs I; *Nicolau Bâr*, pedagog curs IV; *Juliu Doboș*, pedagog curs III;

Comisiunea revisoară: *Florian Goina*, teolog curs II; *George Todan*, teolog curs I; *Petru Toma*, pedagog curs III.

* * *

Joi, 15 curent, s'a deschis în București al doilea congres al medicilor veterinari din România, în localul Școalei veterinare. Ședințele au durat 5 zile, și au luat parte numeroși medici veterinari din toate unghiurile țării.

Lucrările congresului au fost foarte importante și s'au luat rezoluțiuni de mare însemnătate. După propunerea d-lui I. St. Fortună, congresul a trimis o telegramă de grațitudine, recunoștință și respect d-lui V. Lascar, Ministru de interne.

Asupra lucrărilor congresului vom reveni.

Duminică, 18 curent, la orele 11 a. m., a avut loc solemnitatea punerii pietrei fundamentale a sanatoriului și spitalului de izolare a bolnavilor tuberculoși, ce se construiește pe dealul Filaretului din București, din inițiativa Societăței pentru profilaxia tuberculozei.

Au luat parte la această serbare: d-l D. Sturdza, preș. consil. de miniștri; d-l C. F. Robescu, primarul Capitalei; d-l P. S. Aurelian, președintele Senatului; d-l Dr. Stelănescu, d-l I. Saita, d-l General Manu, d-l dr. profesor Petrini-Galati, d-nii d-ri Felix, Cantacuzino, etc., cum și un numeros public.

Scrisori către Redacție

Sunt 6 ani de când citesc prețioasa d-voastră revistă «Albina»; pot deci în cunoștință de cauză să aduc felicitările mele On. Comitetului de redacție, care într'un chip atât de frumos se achită de o datorie patriotică, de una din cele mai mari datorii către neamul nostru: de-a instrui, de-a educa poporul, de a-i da hrana minții și a sufletului.

Urez adevăraților patrioți viață lungă și sănătate ca cât mai mult timp să ajute, să folosească neamului lor românesc.

Am trimis azi prin mandat poștal suma de *Lei 20,60* pe cari vă rog a-i întrebuiți astfel: Lei 5 abonamentul meu pe anul al VII-lea; Lei 5 abonamentul d-lui S. Cioculescu; Lei 5 abonamentul d-lui A. Popescu; Lei 5 abonamentul d-lui D. G. Soreanu, funcționari ai Băncei Comerțului din Craiova, 0.60 pentru volumul de poezii «Cântece de vitejie» de G. Coșbuc, pe care, binevoiți a mi-l trimete, împreună cu chitanțele pentru achitarea abonamentului.

Vă rog a primi încredințarea devotamentului meu.

N. Mihăilescu.

Comptabil Banca Comerțului din Craiova.

A P E L

Petre I. Petrescu, dirigintele școlii din com. Eliza-Stoenești în dorința de a vedea cât mai înflorită comuna, în care funcționez, și pentru a excita în popor, gustul de a citi și a se instrui, petrecând și stând la sindrofie fiecare cu cel mai plăcut și adevărat prieten, «cartea», am format la școala ce dirizez o bibliotecă.

Pentru îmbogățirea acestei instituțiuni cu cât mai multe volume, subserisul fac un călduros apel, tutulor autorilor, librari-

lor și editorilor de cărți, cum și tuturilor persoanelor caritabile; rugându-le a ne veni în ajutor cu ofrandele domniei-lor; mulțumindu-le anticipat, în numele elevilor și obștei acestei comuni

MULȚUMIRI

Pr. I. Enescu, învățător, în numele elevilor școlii aduc călduroase mulțumiri d-nei Caliochia V. C. Munteanu, proprietara moșiilor Țigănești-Ciolpani și Lavacineasca, care a dăruit suma de lei 50 pentru procurare de cărți la elevii săraci.

* * *

D-l Mateiu Drăghiceanu, inginer și proprietar din Câmpu-Lung, cu ocasiunea vizitei ce a făcut școlii din Goleștii-Badi, jud. Muscel, a binevoit a da pentru cumpărarea de cărți la copiii săraci suma de lei 20.

Pentru această faptă, Ioa Gh. Sorescu, învățătorul școlii, în numele elevilor săraci, îi aduce mulțumiri.

Licitațiuni.

În ziua de 12 Noemvrie, ora 10¹/₂, se va ține la Eforie, Bulevardul Elisabeta, licitație publică cu oferte închise pentru închirierea pe termen de 3 ani, cu începere dela 23 Aprilie 1905, a magazinului No. 3, din pavilionul de mărunțișuri din parc. Garanție provizorie lei 75.

Supraoferte nu se primesc.

* * *

La 17 Noemvrie 1904, ora 10¹/₂ a. m., în comptul d-lui Gh. Arsenie pentru rearendarea moșiei Vatra Schitului Fedeleșoiu-Runcu din județul Argeș, restul periodului 23 Aprilie 1902 — 23 Aprilie 1917, — pentru neplata de câștiuri, conform condițiunilor generale pentru arendarea moșiilor Eforiei. Garanție provizorie lei 7.000.

Condițiunile speciale, precum și orice informațiuni se pot lua la Serviciul Bunurilor Eforiei în zilele și orele de lucru.

Bibliografii

A apărut: **Cântece de vitejie**, de G. Coșbuc.

Volumul cuprinde 110 pagini, format octav și pentru abonații revistei să vînde numai cu 0.60 bani. Cererile să se adreseze Administrației noastre. Numărul de exemplare fiind foarte mic, doritorii să se grăbească, dacă vor să-l aibă.

* * *

Românii din statul Ungar, de cunoscutul scriitor *Ioan Rusu Sirianu*.

Prețul 5 lei, de vânzare la toate librăriile.

Poșta Administrației

I. Enescu, instit. R.-Sărat. — S'a primit și achitat anul al VII-lea cu chitanța No. 13.411.

Jenică T. I. Mănescu, Căciulătești, Dolj. — La librăria Sfe-tea, Piața Sf. Gheorghe, București.

STEAUA

Societatea *Steaua* are de scop a lucra pentru întinderea învățături în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legitime, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

Cotisația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fiecare membru este îndatorat ca, în cel dăntăiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

Cererile de înscriere, însoțite de cotisația pe un an, se pot adresa d-lui *Petru Gârboviceanu*, strada Sf. Ecaterina, București.

Comitetul. *Președinte*, Ioan Kalinderu, *membru al Academiei Române*. — *Vice-președinte*, Sava Șomănescu, *mare proprietar, fost senator*. — *Administrador și casier delegat*, Petru Gârboviceanu, *Administrador al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, director al Șc. Normale a Societății pentru învățătura poporului român*; — *Secretar*, Const. Banu, *profesor secundar și inspector școlar* — *Membri*, Spiru C. Haret, *Ministru, profesor Universitar*; I. Dimitrescu Procop., *senator, fost Primar al Capitalei*; M. Vlădescu, *deputat, profesor universitar*; Cristu S. Negoescu, *profesor secundar*; Dim. Cecropid, *institutor*. — *Censori*, Const. Alimăneșteanu, *inginer de mine*; Preotul econom Const. Ionescu, *profesor secundar*; Const. Alexandrescu, *revisor școlar*.

Membrii înscriși și cotisațiuni plătite (Urmare).

V. V. Dobreanu, învățător (Bacău), 1 leu; Gh. Sentea, învățător (Bacău), 1 leu; V. Boca, învăț. (Bacău), 1 leu; V. Ciohat, învăț. (Bacău), 1 leu; I. Gossav, învăț. (Bacău), 1 leu; N. I. Vlasie, învăț. (Bacău), 1 leu; C. I. Dragomir, învăț. (Bacău), 1 leu; Gr. Celus, învăț. (Bacău), 1 leu; V. Pătrașcu, învăț. (Bacău), 1 leu; Pr. Alex. Tăbăcariu, învăț. (Bacău), 1 leu; Gh. Isăcescu, învăț. (Bacău), 1 leu; Iordache Mares, învăț. (Bacău), 1 leu; Gh. Avram, învăț. 1 leu; C. Sărlinescu, învăț. (Bacău), 1 leu; St. Gh. Floareș, învăț. (Bacău), 1 leu; Alex. Videanu, învăț. (Bacău), 1 leu; N. Verdeș, învăț. (Bacău), 1 leu; N. Cârjă, învăț. (Bacău), 1 leu; D-șoara A. Corodeanu, învăț. (Bacău), 1 leu; V. I. Lambrior, institutor (Bacău), 2 lei; Gh. Stăncescu, (Periș), 2 lei; L. Silia, (Cocioc), 2 lei; Pr. A. Bujoreanu, (Cocioc), 1 leu; Alex. Timotescu, învățător (Cocioc), 1 leu; N. C. Popescu (Cocioc), 1 leu; I. Bănescu (Pisc), 1 leu; Pr. C. Popescu (Pisc), 1 leu; C. Cârstescu (Cocioc), 2 lei; Alex. Cârstescu (Cocioc), 2 lei; Alex. Popa (Pisc), 1 leu; G. Codrescu (Cocioc), 2 lei; Median E. (Cocioc), 2 lei; Ch. Pascu, profesor (Dorohoiu), 6 lei; T. Olănescu, profesor (Dorohoiu), 4 lei; Florea Davidescu (Segarcea), 5 lei; Dobre Rădulescu (Segarcea), 3 lei; Th. Gogulescu (Segarcea), 1 lei; Ivan Stamatescu (Segarcea), 2 lei; Paul Popescu (Segarcea), 1 leu; Iosif Berger (Segarcea), 1 leu; Vasile Rădulescu (Segarcea), 2 lei; Ioan N. Dudoi (Segarcea), 1 leu; Nae Pădeanu (Segarcea), 1 leu; Nae G. Andrei (Segarcea), 2 lei; David Davidescu (Segarcea), 1 leu.

Numărul membrilor înscriși cu începerea anului 1904 al Societății e de 226; iar numărul banilor încasați de la aceștia și de la vechii membri, e de 7.815 lei și 25 de bani.

(Va urma în numărul viitor).

